Lietas Nr. A420282816
Lietas arhīva Nr. A42-00756-17/25

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 21.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Markovs,

piedaloties pieteicējam /pers. A/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Uzņēmumu reģistra pārstāvei Sabīnei Vētrai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma (reģ.Nr.8616) par Uzņēmumu reģistra valsts notāra 2016.gada 11.augusta lēmuma Nr.1-5/132 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Uzņēmumu reģistra (turpmāk – reģistrs) valsts notāra 2016.gada 28.jūlija lēmumu Nr.6-12/142681 (turpmāk – sākotnējais lēmums) par izmaiņu reģistrēšanu komercreģistrā nolemts reģistrēt komercsabiedrības statūtu grozījumus un atbrīvot sabiedrības valdi – /pers. C/ un /pers. A/ un iecelt sabiedrības valdi – /pers. C/.

/pers. A/ sākotnējo lēmumu apstrīdēja reģistra galvenajam valsts notāram, kas ar 2016.gada 11.augusta lēmumu Nr.1-5/132 (turpmāk – lēmums), sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] /pers. C/ ir SIA "E Forma" (turpmāk – sabiedrība) dalībniece, līdz ar to viņai bija tiesības iesniegt reģistrā lūgumu par sabiedrības dalībnieku sapulces sasaukšanu. Ņemot vērā, ka sabiedrības valde nesasauca dalībnieku sapulci un no reģistrā esošās informācijas valde negrasās sasaukt dalībnieku sapulci arī pēc reģistra Funkciju izpildes departamenta 2016.gada 17.jūnija paziņojuma Nr.11-8-102029/1 (turpmāk – paziņojums) saņemšanas, izpildās priekšnoteikums, lai reģistrs sasauktu dalībnieku sapulci.

[1.2] Apstāklis, ka iepriekš sabiedrības valdei, iespējams, nebija zināma sabiedrības dalībnieka vēlme sasaukt sabiedrības dalībnieku sapulci, vai tas netika izdarīts sabiedrības valdei pieņemamā veidā, neliedza sabiedrības dalībnieku sapulci sasaukt pēc paziņojuma saņemšanas. Ne pieteicēja 2016.gada 29.jūnija iesniegumā reģistram, ne paskaidrojumā nav norādīti iemesli, kādēļ sabiedrības valde nevarētu sasaukt sabiedrības dalībnieku sapulci pēc paziņojuma saņemšanas.

[1.3] Pieteicējam 2016.gada 7.jūlija lēmums Nr.11-8-102029/3 par sabiedrības dalībnieku sapulces sasaukšanu tika paziņos atbilstoši likumā noteiktajām prasībām, nosūtot ierakstītu pasta sūtījumu uz pieteicēja norādīto adresi, kas norādīta sabiedrības dalībnieku reģistra nodaļījumā. Apstāklis, ka sūtījums reģistram atsūtīts atpakaļ ar atzīmi, ka pieteicējam ir mainījusies adrese, nav uzskatāms par no reģistra puses pieļautu normatīvo aktu pārkāpumu.

[1.4] Balsstiesības kā tiesību uz īpašumu elementu nevar atņemt ar prasības nodrošinājuma līdzekli. Piemērojot nodrošinājuma līdzekli, var ierobežot konkrēto tiesību izmantošanu, taču nevar anulēt tiesības vispār. Balsstiesību izmantošanas aizliegums izpaužas tā, ka dalībnieks nevar izmantot balsstiesības, bet var izmantot citas no daļas izrietošās tiesības. Līdz ar to daļa paliek balsstiesīga arī tad, ja tās turētājam ir ierobežotas tiesības balsstiesības izmantot. Aizliegums izmantot sev piederošo kapitāla daļu balsstiesības nenozīmē, ka šīs kapitāla daļas nebūtu ieskaitāmas balsstiesīgajā pamatkapitālā.

[1.5] /pers. C/ dalībnieku sapulcē piedalījās ar 121 sabiedrības kapitāla daļu, taču balsot varēja ar 99 kapitāla daļām, tādējādi dalībnieku sapulce bija uzskatāma par lemttiesīgu, jo tajā tika pārstāvēta vairāk nekā puse no sabiedrības apmaksātā pamatkapitāla.

[1.6] Protokolā ir norādīts, ka 2015.gada peļņas izlietošanu, grozījumu izdarīšanu sabiedrības statūtos un sabiedrības valdes atcelšanu un jaunas valdes ievēlēšanu ir nodota 121 balss jeb 100% no dalībnieku sapulcē pārstāvētā balsstiesīgā pamatkapitāla. Atbilstoši sabiedrības piemērotajam nodrošinājuma līdzeklim, sabiedrības dalībniece /pers. C/ 2016.gada 26.jūlija dalībnieku sapulcē varēja balsot ar 99 sabiedrības daļām kas ir 81,81818% no /pers. C/ piederošajām sabiedrības kapitāla daļām, viņa varēja pieņemt lēmumu par 2015.gada peļņas izlietošanu, gan izmaiņām valdē, kā arī grozījumu izdarīšanu sabiedrības statūtos.

[2] Nepiekrītot lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Reģistrs konkrētajā gadījumā neievēroja Komerclikuma regulējumu sabiedrības dalībnieku sapulces sasaukšanai. Proti, reģistrā netika saņemts likumā noteiktais dalībnieku pieprasījums valdei par sapulces sasaukšanu, lai reģistrs būtu tiesīgs sasaukt dalībnieku sapulci.

[2.2] Pieteicējs, atbildot uz paziņojumu, norādīja, ka pieteicējs kā valdes loceklis nav saņēmis pieprasījumu sasaukt dalībnieku sapulci. Līdz pieteikuma iesniegšanai tiesā pieteicējs nav saņēmis atbildi uz savu 2016.gada 29.jūnija iesniegumu. Sazinoties ar reģistru, pieteicējs noskaidrojis, ka pieņemts lēmums uz pieteicēja iesniegumu neatbildēt un sasaukt dalībnieku sapulci, kas ir pretējs likumam "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" un Iesniegumu likumam.

[2.3] Kā vienīgo informāciju no sabiedrības dalībnieces /pers. C/ 2016.gada 27.aprīlī pieteicējs saņēma e-pastu, kurā teikts, ka jāsasauc sapulce. Minētais e-pasts nevar tikt uzskatīts par oficiālu pieprasījumu valdei sasaukt sapulci Komerclikuma izpratnē, jo nav norādīti ne sapulcē izskatāmie jautājumi, ne cita saistītā informācija.

[2.4] Reģistra secinājums, ka no pieteicēja 2016.gada 29.jūnija iesnieguma konstatējams, ka pieteicējs negrasās sasaukt dalībnieku sapulci, ir ne tikai faktisko apstākļu vērtēšana, kas ir aizliegta saskaņā ar likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 14.panta otro daļu, bet arī tā ir

spekulācija par faktiskajiem apstākļiem.

[2.5] Dalībnieku sapulces sasaukšanas procedūrā būtu pieļauti rupji pārkāpumi pat tādā gadījumā, ja par dalībnieku pieprasījumu valdes loceklim sasaukt dalībnieku sapulci varētu būt uzskatāms arī paziņojums par papildu informācijas iegūšanu. Pat ja paziņojums būtu uzskatāms par pieprasījumu valdei sasaukt dalībnieku sapulci, tad reģistrs nebija tiesīgs 2016.gada 7.jūlijā pieņemt lēmumu Nr.11-8-102029/3 par sabiedrības dalībnieku sapulces sasaukšanu, to reģistrs varēja darīt ne ātrāk kā 2016.gada 17.jūlijā. Savukārt dalībneiku sapulce varēja notikt ne ātrāk kā divas nedēļas pēc tās sasaukšanas.

[2.6] Sapulces sasaukšanas dienā, stundu pirms sapulces sākuma, pieteicējs, ierodoties reģistrā, uz jautājumu, vai tuvākajā laikā ir plānota sabiedrības dalībnieku sapulce ar reģistra starpniecību, no reģistra darbinieka saņemta noliedzoša atbilde.

[2.7] Reģistrs pieteicējam par sabiedrības dalībnieku sapulces sasaukšanu 2016.gada 26.jūlijā plkst.10.00 paziņoja ierakstītā pasta sūtījumā uz pieteicēja adresi, kas norādīta sabiedrības reģistra nodaļjumā. Lēmumā ir teikts, ka sūtījums ir saņemts atpakaļ ar atzīmi, ka adresātam ir mainījusies adrese. Ņemot vērā, ka pieteicējs nebija saņēmis paziņojumu par sapulces sasaukšanu, reģistrs nebija tiesīgs pieļaut sapulces sasaukšanu. Reģistrs nonāk pretrunā, jo pieteicējam nav mainīta adrese. Pastā norādīts, ka minētā vēstule nogādāta uz Blaumaņa 23, nevis uz /adrese/, Rīgā, kā tas ir vienošanā ar VAS "Latvijas Pasts". Par minēto pieteicējs ir iesniedzis sūdzību VAS "Latvijas Pasts".

[2.8] Ja tiktu konstatēts, ka sūtījumu pieteicējs nav saņēmis pasta kļūdas dēļ, bet reģistrs būtu ievērojis izsūtīšanas kārtību, tas tik un tā būtu pamats dalībnieku sapulces lēmuma atcelšanai, jo dalībnieka intereses piedalīties sabiedrības darbā ir vērtējamas augstāk par interesi noteikti saglabāt spēkā dalībnieku sapulces lēmumu.

[2.9] Neraugoties uz to, ka 2016.gada 26.jūlijā reģistrā tika saņemts Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2016.gada 25.jūlija lēmumu lietā Nr.C33626116, ar ko piemērota aizlieguma zīme uz 10% jeb 22 /pers. C/ piederošajām kapitāldaļām, aizliedzot izmantot balsstiesības uz šīm daļām un aizliedzot tās atsavināt, reģistrā tika noturēta dalībnieku sapulce, kurā piedalījās vienīgi /pers. C/. Pat ja dalībnieku sapulce būtu notikusi pirms tiesas lēmuma iesniegšanas, izmaiņu reģistrēšana būtu jāatliek līdz apstākļu noskaidrošanai.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos, reģistrs pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Trešo personu tiesā saņemtajā paskaidrojumā, trešās personas pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu turpmāk norādīto apstākļu dēļ.

[4.1] Tiesvedības ietvaros nav vērtējami faktiskie apstākļi, kas saistīti ar dalībnieku sapulces sasaukšanu un /pers. C/ tiesībām pieņemt lēmumus dalībnieku sapulcē, jo šie apstākļi izvērtējami civillietas ietvaros. Tāpat nav vērtējams 2016.gada 7.jūlija lēmumu Nr.11-8-102029/3 lēmums par dalībnieku sapulces sasaukšanu tiesiskums, jo šis lēmums ir kļuvis neapstrīdams.

[4.2] Pieteicējs, būdams valdes loceklis, nenodrošināja dalībnieku sapulces sasaukšanu likumā noteiktajā kārtībā, tādējādi prettiesiski kavējot /pers. C/ tiesību īstenošanu, kas bija par pamatu iesniegt reģistrā lūgumu par dalībnieku sapulces sasaukšanu.

[4.3] Aizliegums nesaturēja un nesatur nekādus aizliegumus veikt izmaiņas komercreģistra ierakstos, citastarp, par izmaiņām sabiedrības amatpersonu sastāvā. Līdz ar to aizliegums pēc būtības nenovērsa un arī nevarēja novērst izmaiņu izdarīšanu, kādas tika izdarītas komercreģistrā atbilstoši sākotnējam lēmumam.

[4.4] Atbilstoši Civilprocesa likuma 138.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam, aizliegums izmantot balsstiesības šajā gadījumā ir piemērojamas vienīgi tad, kad attiecīgā aizlieguma atzīme ir reģistrā ierakstīta un nevis pirms šāda ieraksta izdarīšanas. Līdz ar to aizliegums izmantot balsstiesības lēmuma, ar kuru piemērots aizliegums norādītajā apmērā trešajai personai piemērojams tikai no 2016.gada 29.jūlija.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

Uzņēmumu reģistra pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem apstākļiem.

Uz tiesas sēdi nebija ieradušās trešās personas /pers. C/ un sabiedrība. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no administratīvā procesa dalībniekiem, tiesa sāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Izvērtējot lietas materiālus, tiesa nekonstatēja Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantā norādītos pamatus lietas atlikšanai, uzklausot pārējo procesa dalībnieku viedokli, ka lietu iespējams izskatīt bez trešo personu vai to pārstāvju klātbūtnes, tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez trešo personu vai to pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 14.panta pirmā daļa noteic, ka, izskatot iesniegtos dokumentus, reģistra valsts notārs pārbauda, vai: 1) ievērota reģistrācijas piekritība; 2) iesniegti visi likumos paredzētie dokumenti, kurus reģistrē (pievieno lietai) vai uz kuru pamata izdara ierakstu komercreģistrā; 3) dokumentam, kuru reģistrē (pievieno lietai) vai uz kura pamata izdara ierakstu komercreģistrā, ir juridisks spēks; 4) tā dokumenta forma, kuru reģistrē (pievieno lietai) vai uz kura pamata izdara ierakstu komercreģistrā, atbilst normatīvajos aktos vai statūtos noteiktajam, ja normatīvais akts paredz iespēju noteikt statūtos konkrētu dokumenta formu;5) dokumentā, kuru reģistrē (pievieno lietai) vai uz kura pamata izdara ierakstu komercreģistrā, ietverto ziņu un noteikumu apjoms un saturs atbilst normatīvajiem aktiem un citiem reģistrācijas lietā esošajiem dokumentiem; 6) Uzņēmumu reģistrā nav reģistrēts cits tiesisks šķērslis.

Atbilstoši iepriekš minētā panta otrajai un trešajai daļai reģistra kompetencē neietilpst komersanta lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude. Ja, pārbaudot šā panta pirmajā daļā minētos apstākļus, šķēršļi nav konstatēti, reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par ieraksta izdarīšanu vai dokumentu reģistrāciju (pievienošanu lietai).

No minētajām tiesību normām izriet, ka reģistram cita starpā jāpārbauda, vai iesniegto dokumentu saturs atbilst normatīvajiem aktiem. Ne no šīs, ne citām tiesību normām tiesa nekonstatē, ka Uzņēmumu reģistram piešķirtas tiesības padziļināti veikt komersanta dokumentos atspoguļoto faktu pārbaudi.

Uzņēmumu reģistrs pārbauda dokumenta formālo atbilstību likumā noteiktajām prasībām, bet nevērtē lēmumu pieņemšanas faktiskos apstākļus *(skat. Augstākās tiesas 2005.gada 15.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-27; 2007.gada 19.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-5/2007; 2008.gada*

14.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-30/2008; 2010.gada 18.marta spriedumu lietā Nr.SKA-69/2010).

Reģistrs nav tiesīgs pārbaudīt faktiskos apstākļus, kas saistīti ar iesniegto dokumentu sastādīšanu, jo likums "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" noteic, ka iestāde pārbauda vienīgi to, vai iesniegtie dokumenti un tajos ietvertie lēmumi atbilst likuma prasībām.

Reģistram ir jāpārliecinās vienīgi par iesniegto dokumentu atbilstību formai, nevis būtībai, jo reģistra kā komercreģistra iestādes uzdevums nav komercsabiedrības darbības likumības uzraudzība vai kontrole, bet tikai komercsabiedrības lēmumu reģistrēšana, pārbaudot, vai attiecīgs lēmums, spriežot pēc likumā noteiktajiem iesniedzamajiem dokumentiem, ir vispār pieņemts un ir likumīgs.

Izskatāmajā lietā reģistrs ir pārbaudījis iesniegto dokumentu atbilstību un, nekonstatējot iesniegtajos dokumentos neatbilstību likuma prasībām, un ir veicis pieteikumā norādīto izmaiņu reģistrāciju.

Lietā nepastāv strīds, par to, ka sabiedrības iesniegtie dokumenti neatbilda formālajām prasībām.

[8] Izvērtējot pieteikumā norādītos argumentus secināms, ka pēc būtības lietā ir strīds par to, vai reģistrs bija tiesīgs sasaukt 2016.ada 26.jūlija sabiedrības dalībnieku sapulci, vai dalībnieku sapulce sasaukta likumā noteiktajā kārtībā un vai /pers. C/ kā sabiedrības dalībniece tajā varēja pieņemt lēmumu par statūtu grozījumiem un valdes maiņu.

Kā jau iepriekš konstatēts, reģistrs nav tiesīgs veikt komersanta lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaudi, šādu pārbaudi atbilstoši Civilprocesa likuma noteikumiem ir tiesīga veikt vispārējās jurisdikcijas tiesa. Komerclikuma 217.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa, pamatojoties uz dalībnieka, valdes, padomes vai atsevišķa valdes vai padomes locekļa prasību, var atzīt dalībnieku lēmumu par spēkā neesošu, ja šāds lēmums vai tā pieņemšanas procedūra ir pretrunā ar likumu vai statūtiem vai pieļauti būtiski pārkāpumi sapulces sasaukšanā vai lēmuma pieņemšanā.

Atbilstoši Tiesu informācijas sistēmā pieejamajai informācijai, pieteicējs atbilstoši iepriekš minētajai kārtībai cēlis prasību pret sabiedrību par 2016.gada 26.jūlija dalībnieku sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu. Ar Jelgavas tiesas 2016.gada 27.oktobra spriedumu civillietā Nr.C15228316 prasība noraidīta (spriedums stājies spēkā). No iepriekš minētā sprieduma izriet, ka pieteicējs civillietā pēc būtības norīdījis tos pašus argumentus, kurus pieteikumā izskatāmajā lietā. Tiesai izskatāmajā lietā nav pamata pārvērtēt ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu nodibinātu apstākli, ka sabiedrības 2016.gada 26.jūlija dalībnieku sapulces lēmums atzīstams par tiesisku, jo tā tiesiskums pārbaudīts likumā noteiktajā kārtībā un reģistram nebija pienākums, pieņemot sākotnējo lēmumu pārbaudīt sabiedrības 2016.gada 26.jūlija dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanas faktiskos apstākļus un apstākļus, kādos tika sasaukta dalībnieku sapulce.

[9] Ņemot vērā iepriekš minēto, pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu (reģ.Nr.8616) par Uzņēmumu reģistra valsts notāra 2016.gada 11.augusta lēmuma Nr.1-5/132 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis M.Markovs